

Projecte de decret sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears

La *Posidonia oceanica* és una fanerògama marina endèmica de la mar Mediterrània, de creixement molt lent, d'una extraordinària importància biològica i ecològica, que forma extenses praderies entorn de les Illes Balears, amb una superfície de més de 650 km². Es tracta de la vegetació marina més estesa en fons litorals entre 0 i 35 m de profunditat, arribant fins als 43m al Parc Nacional de Cabrera, amb una dinàmica biològica que inclou el despreniment anual espontani d'una gran part de la seva biomassa de fulles, que es regeneren naturalment sense dificultats.

Les característiques pròpies de la planta, la seva dinàmica de creixement i la gran quantitat de biomassa produïda són factors que faciliten el sosteniment de comunitats de plantes i animals molt diverses. Aquest fet fa que la *Posidonia oceanica* tingui per si sola una importància ecològica molt destacable alhora que, com a hàbitat, dóna cabuda a una notable presència d'altres espècies derivant-ne en el principal focus de biodiversitat marina a les Illes Balears. S'hi distingeixen comunitats epífites (és a dir, bacteris, algues i briozous que colonitzen la superfície de les fulles i els rizomes de la planta), comunitats animals vàgils i sèssils i comunitats d'organismes detritívors. Destaca en aquest sentit el ser l'hàbitat prioritari de la *Pinna nobilis*, espècie recentment declarada en perill d'extinció.

Cal destacar igualment l'important paper de les praderies en la retenció de sediments i nutrients, així com l'oxigenació de l'aigua (produeix diàriament fins a 20 litres d'O₂ per cada m²) i la captació de CO₂, per la qual cosa és fonamental conservar-les com element mitigador del canvi climàtic, contribuint alhora al compliment de l'Acord de París adoptat el 12 de desembre de 2015 per la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, ratificat per l'Estat espanyol el 23 de desembre de 2016 (BOE de 2 de febrer de 2017).

La *Posidonia oceanica*, popularment coneguda com a *alga*, recobreix els fons marins costaners, i que part de les seves restes s'acumulen properes a la costa on, dins l'aigua, provoquen un esmorteïment de l'onatge. Quan s'acumulen en forma de banquetes o bermes, absorbeixen l'energia de les ones, minimitzen la pèrdua de sediments mar endins i constitueixen un important mecanisme natural de protecció de les platges, especialment a l'hivern i durant temporals, tant per la defensa física com per la captura de sediments, evitant així el retrocés de la línia de costa.

En aquest sentit convé destacar el paper geomorfològic que la posidònia té envers a l'estat de conservació i equilibri sedimentari dels sistemes platja-duna a les Illes Balears. En primera instància cal posar de relleu el seu paper en tant a la producció

sedimentària; les restes dels organismes amb closca calcària que viuen sobre les fulles són arrossegades i dipositades a les platges, i constitueixen una part important dels sediments arenosos del litoral balear. Cal tenir en compte que, en el cas de les Illes Balears, les costes sedimentàries (les platges) són les de major presència i activitat humana; que les restes de posidònia s'hi acumulen amb caràcter massiu; que la retirada d'aquestes restes en platges naturals o semi-naturals no es considera convenient des d'un punt de vista ambiental per tal de mantenir el seu equilibri sedimentari. No obstant, en determinades condicions, la retirada pot ser convenient per als usos balnearis de les platges urbanes, i perquè les fulles són objecte d'aprofitaments (especialment com a adob i jaç de bestiar, però també per a altres usos, com ara de suport del puu usat com a esca o com a aïllant en la construcció tradicional, entre d'altres).

Tenim, per tant, un conjunt de serveis ecosistèmics d'una gran varietat i transcendència, no sols pel seu valor com a processos bio-geològics, sinó amb repercussions directes en la qualitat de vida a les Illes Balears i l'activitat econòmica local.

Així mateix, cal esmentar la prioritat de conservació d'una de les manifestacions de l'espècie més importants; els esculls barrera o altines, els quals suposen poblaments litorals que arriben a emergir i constitueixen una formació molt singular a la Mediterrània, la major part dels quals han estat destruïts o degradats. La preservació dels escassos esculls barrera que existeixen ha de ser garantida.

El Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament de la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial i del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, va incloure la *Posidonia oceanica* al Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial. La inclusió d'una espècie, subespècie o població a aquest llistat comporta un seguit de prohibicions genèriques establertes a la normativa estatal, en concret a l'article 57 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. La mateixa llei estatal preveu una sèrie d'excepcions d'aquestes prohibicions genèriques, excepcions que s'apliquen amb la corresponent autorització administrativa (article 61). D'altra banda, el Reial decret esmentat que la inclou al Llistat preveu explícitament que les comunitats autònomes puguin reglamentar les operacions d'ancoratge d'embarcacions o altres.

El Reial decret esmentat té la base jurídica a la Llei 42/2007, el títol preliminar de la qual n'expressa, entre altres, l'objecte, els principis i les definicions. La protecció legal de la posidònia com a espècie silvestre té per objecte garantir el seu estat de conservació favorable, el qual es defineix com l'estat que es troba una espècie quan la seva

dinàmica de població indica que segueix i pot continuar constituint a llarg termini un element vital dels hàbitats als quals pertany, que l'àrea de distribució natural no s'està reduint ni hi ha amenaces de reducció en un futur previsible i hi ha, i probablement continuarà havent, un hàbitat d'extensió suficient per mantenir les seves poblacions a llarg termini.

Les Illes Balears és la comunitat autònoma que posseeix major superfície de praderies de *Posidonia oceanica* de l'Estat, concretament un 50% del total inventariat. A més, al voltant del 75% d'aquests es troben dins àrees incloses a la Xarxa Natura 2000. La *Posidonia oceanica* és també considerada hàbitat prioritari (1120 - *Posidonium oceanicae*) segons la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (l'anomenada Directiva hàbitats). Cal recordar que, a més, les praderies situades entre l'illa d'Eivissa i Formentera van ser declarades patrimoni de la humanitat per la UNESCO el 1999. Totes aquests fets suposen una especial responsabilitat de la Comunitat Autònoma pel que fa a la seva conservació.

A les Illes Balears hi ha precedents en la protecció d'aquests ecosistemes. El 7 d'octubre de 1993 es va publicar l'Ordre del Conseller d'Agricultura i Pesca de 21 de setembre, per la qual es regula la pesca, el marisqueig i l'aqüicultura sobre praderes de fanerògames marines en aigües de l'Arxipèlag Balear, amb caràcter restrictiu, i disposa l'iniciació d'inventaris i estudis sobre aquests ecosistemes. Un pas molt important va ser la creació del Parc nacional marítim terrestre de Cabrera (1991), amb el qual es varen protegir extenses àrees d'aquest hàbitat, algunes declarades com a zones d'exclusió. Així mateix s'hi va instal·lar el primer camp de boies ecològiques d'amarrament del Mediterrani espanyol. Posteriorment, i vista l'eficàcia d'aquest sistema, es varen posar en funcionament altres camps de boies en altres zones del litoral balear, la majoria dels quals estaven lligats al projecte Life Posidònia, executat a Balears amb finançament de la Unió Europea (2001-2005).

A l'actualitat l'increment d'usos a les nostres aigües, principalment lligats a la pressió antròpica tant des del punt de vista d'impactes provinents de terra (emissaris, construcció, etc.), com de les activitats a la mar (pesca, navegació, etc.) ha fet aflorar exemples sobre impactes que poden posar en perill l'estat òptim de conservació de la posidònia defugint del que estipula la Llei 42/2007. Així, es fa necessària una regulació adaptada a la realitat de les Illes Balears que compatibilitzi l'existència d'activitats humanes amb la protecció i conservació de l'espècie i de l'hàbitat.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència exclusiva en matèria de protecció del medi ambient, ecologia i espais naturals protegits, sense perjudici de la

legislació bàsica de l'Estat, com també en normes addicionals de protecció del medi ambient (article 30.46 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per Llei orgànica 1/2007 de 28 de febrer). En aquest sentit, aquest Decret desenvolupa la normativa bàsica estatal, en particular la Llei 42/2007 i el Reial decret 139/2011 esmentats, i la normativa autonòmica, en concret la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

Aquest Decret pretén establir un marc jurídic homogeni per a la protecció i conservació de la *Posidonia oceanica*. Això no obstant, aquelles zones incloses dins espais naturals protegits o bé dins la Xarxa Natura 2000 tenen la seva regulació específica establerta en els instruments de planificació derivats de la Llei 5/2005. Tanmateix, i per garantir l'homogeneïtat de protecció pretesa, aquest Decret s'aplicarà a falta dels instruments de planificació o, si és el cas, a falta de previsió per part d'aquests.

Les previsions d'aquest Decret s'adeqüen als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, d'acord amb el que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En aquest sentit, la iniciativa normativa està justificada per la necessitat de desplegar el règim normatiu aplicable a la posidònia com a espècie inclosa en el Llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial, tant a partir de la previsió de l'annex de l'esmentat Reial decret ("Las comunidades autónomas, o en su caso, la Administración General del Estado podrán reglamentar las operaciones de anclaje de embarcaciones u otras similares") com del règim aplicable previst als articles 57 i següents de la Llei 42/2007, a fi d'adaptar-lo a la realitat de les Illes Balears. L'eficàcia de la norma passa per partir de la base del règim de prohibicions preestablerts a l'article 57 de la Llei 42/2007 i establir-ne les excepcions pertinents mitjançant una regulació clara sense ambigüïtats, aconseguint així garantir el principi de seguretat jurídica. Aquesta seguretat jurídica es deriva també del fet que aquest decret és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, doncs es dicta a partir del règim previst a la Llei 42/2007, amb la finalitat tant de regular i especificar el règim de protecció general, les excepcions aplicables a aquest i les operacions de fondejos, tal com s'indica al Reial decret 139/2011. A més, el decret forma un tot coherent amb la resta de normativa autonòmica composta pels instruments de planificació dels espais de rellevància ambiental: el decret pretén ser el marc normatiu aplicable a falta de previsió en els esmentats instruments (plans d'ordenació dels recursos, naturals, plans rectors d'ús i gestió, plans de gestió dels llocs Xarxa Natura 2000), aconseguint així un marc integrat i clar. El decret no estableix nous procediments administratius, sinó que aprofita la normativa existent per tal d'introduir especificitats puntuals respecte la posidònia; és en aquest sentit també una norma proporcional i eficient que evita càrregues administratives innecessàries. Finalment, el principi de transparència ha

tingut diverses manifestacions: des de la consulta pública prèvia (que ha anat més enllà de l'estrictament previst a l'article 133 de la Llei 39/2015), com la creació d'òrgans consultius multisectorials i representatius de la societat (el Comitè Posidònia) i la regulació d'una manera clara de la matèria objecte del Projecte de decret. El text ha estat objecte d'informe del Consell de Fauna i Flora de les Illes Balears, en sessió de

Per tot això, a proposta del conseller Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord/oït el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de _____

DECRET

Article 1

Objecte

Aquest Decret té per objecte garantir la conservació de la *Posidonia oceanica* i les comunitats biològiques de què forma part, a l'àmbit de les Illes Balears, mitjançant la regulació d'aquells usos i activitats que puguin afectar l'espècie i l'hàbitat.

Aquest Decret es promulga en exercici de la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció del medi ambient, l'ecologia i els espais naturals protegits, sens perjudici de la legislació bàsica de l'Estat i de les seves competències.

Article 2

Definicions

Als efectes d'aquest Decret, s'entén per:

- Praderes d'Alt Valor: són aquelles constituïdes per altines, esculls barrera o àrees molt rellevants degut al seu estat òptim de conservació, declarades com a tals per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. Tenen aquesta consideració les praderes incloses en l'annex 1.1 d'aquest Decret.
- Praderes a Restaurar: són aquelles constituïdes per zones degradades per activitats humanes que sigui convenient i possible sotmetre a treballs de restauració física i biològica per recuperar el seu estat de conservació favorable, declarades com a tals per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. Tenen aquesta consideració les praderes incloses en l'annex 1.2 d'aquest Decret.

- Fondeig fix: el que queda fixat al substrat de forma permanent, per un sistema d'ancoratge al fons, i una unió a una boia de superfície que permet l'amarrament d'embarcacions.
- Fondeig ecològic. Fondeig fix dissenyat de forma que els seus efectes mecànics sobre el fons siguin mínims o inexistents.
- Fondeig professional: és aquell practicat en el marc d'una activitat econòmica tal com empreses de busseig, embarcacions turístiques i/o similars que hagin d'operar en el mateix indret amb una determinada freqüència al llarg d'un lapse temporal.
- Fondeig incontrolat: aquell que, d'una manera individual o massiva, es desenvolupa en contra de la normativa de protecció de la posidònia.
- Platja natural sense serveis: aquelles que no compten amb elements antròpics ni artificials (exclosos els d'accessibilitat i de protecció del sistema dunar) que alterin les seves condicions ambientals ni paisatgístiques i que alhora comptin amb unes condicions ecològiques i geomorfològiques ben conservades tant a l'àmbit marí com terrestre.
- Platja natural amb serveis: aquelles que compten amb elements antròpics i artificials de baix impacte i serveis temporals, i que alhora comptin amb unes condicions ecològiques i geomorfològiques ben conservades tant a l'àmbit marí com terrestre.
- Platja urbana: aquelles que es vegin sotmeses a una pressió urbanística i antròpica intensa la qual hagi degradat total o parcialment les seves condicions naturals des del punt de vista ambiental i paisatgístic.
- Praderia de posidònia: unitat contínua de fons cobert per un poblament dens o dispers de feixos de *Posidonia oceanica* que revesteixen el sòl per sobre del 50% de la seva extensió, amb una extensió mínima d'una Ha.
- Usos tradicionals de les restes de posidònia: aquells practicats consuetudinàriament, tal com adob i jaç de bestiar, suport del puu usat com a esca o com a aïllant en la construcció, entre d'altres.
- Mètodes manuals de retirada: els que es fan sense maquinària de cap tipus.

- Òrgan substantiu: òrgan de l'administració pública que ostenta les competències per adoptar, aprovar o autoritzar un projecte.

Les definicions relatives a platja natural sense serveis, platja natural amb serveis i platja urbana ho són únicament als efectes de la tramitació derivada de la retirada de restes de posidònia morta; s'entenen, per tant, sense perjudici de les definicions que regula la legislació de costes als efectes de la tramitació i atorgament de títols d'ocupació del domini públic marítim terrestre per part de l'administració estatal.

Article 3

Catalogació

1. La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca ha de cartografiar les praderies de posidònia existents en l'àmbit de les Illes Balears.

A més, aquelles praderies que puguin ser considerades molt rellevants degut al seu estat òptim de conservació seran catalogades com a d'alt valor. Així mateix, les praderies degradades que requereixin processos de recuperació es catalogaran com a praderies a restaurar. Aquesta catalogació ho és als efectes del que preveuen els apartats 4 i 5 de l'article 8 d'aquest Decret.

2. La llista inicial de praderies d'alt valor i a restaurar i la seva delimitació cartogràfica queda inclosa com a annex I al present Decret. Aquest annex es pot modificar mitjançant ordre de la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. En el procediment d'elaboració d'aquesta s'ha d'emetre preceptivament informe tècnic, que serà vinculant.
3. Les delimitacions cartogràfiques seran incorporades a sistemes d'informació accessibles per als navegants i per al públic en general.
4. L'administració ambiental elaborarà un inventari dels impactes existents en les praderies de posidònia de les Illes Balears i planificarà les actuacions necessàries per a disminuir-los tant com sigui possible.

Article 4

Protecció general

1. La *Posidonia oceanica*, com a espècie inclosa en el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, queda sotmesa al règim de prohibicions previstes a l'article 57 de la Llei 42/2007.

S'hi entenen prohibides les noves instal·lacions, entre d'altres les d'aqüicultura, l'abocament de salmorres procedents de dessaladores i noves obres que puguin tenir efectes negatius sobre praderies de posidònia

2. Així mateix, queden prohibides les següents actuacions quan afectin la *Posidonia oceanica*: la pesca d'arrossegament, les extraccions d'àrids, l'abocament de materials dragats, i el fondeig incontrolat.
3. No estan incloses dins el règim de prohibicions a què es refereix l'apartat primer d'aquest article la instal·lació de boies ecològiques o camps de boies ecològiques.

Així mateix, no s'hi inclouen les activitats o altres actuacions legalment permeses o autoritzades que no suposin afeccions a la superfície de les praderies o a la seva dinàmica de població, sempre que siguin d'àmbit reduït. Amb caràcter general, es considera àmbit reduït el que suposi una superfície inferior a l'1% de l'extensió de la praderia corresponent, segons la millor cartografia disponible.

Article 5

Excepcions al règim de prohibicions

1. L'òrgan substantiu corresponent només podrà exceptuar el règim de prohibicions genèriques mitjançant autorització administrativa i per alguna de les causes previstes a l'article 61 de la Llei 42/2007. Per a l'emissió de l'autorització també s'han de tenir en compte les prescripcions d'aquest Decret.

En el cas de projectes que s'hagin de sotmetre a avaluació ambiental d'acord amb la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears i la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la declaració d'impacte ambiental o l'informe d'impacte ambiental corresponents han de tenir en compte les prescripcions de la Llei 42/2007 i d'aquest Decret.

En el cas dels projectes no sotmesos a avaluació ambiental, per a l'emissió de l'autorització administrativa s'haurà de requerir informe preceptiu a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

2. En l'àmbit d'espais naturals protegits o inclosos dins la Xarxa Natura 2000, correspon a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca emetre l'autorització esmentada, havent tramitat prèviament el procediment necessari, que ha d'incloure, si cal, l'avaluació d'impacte ambiental, l'informe a què es refereix l'article 21 de la Llei 5/2005 o l'avaluació de repercussions a què es refereix l'article 39 de la Llei 5/2005, segons correspongui. La resolució ha de ser motivada, i incloure, si cal, les mesures correctores, protectores o compensatòries corresponents, en els termes que preveu la Llei 12/2016, de 17 de agost, de avaluació ambiental de les Illes Balears.
3. L'autorització a què es refereix l'article 61 de la Llei 42/2007 també ha de valorar especialment que l'actuació no suposi un risc per a l'estat local de conservació de la praderia, com també les alternatives possibles i els efectes acumulatius en el temps o amb relació a altres projectes o actuacions.
4. Les excepcions que s'apliquin a praderies d'alt valor seran exclusivament aquelles justificades per imperioses raons d'interès públic i en absència d'alternatives viables que no afectin aquestes praderies.

Article 6

Restes de posidònia morta

1. La retirada, possessió, transport i ús de restes de posidònia morta dipositades damunt la platja emergida s'adequaran a les previsions de la normativa estatal i d'aquest article.
2. A les platges naturals sense serveis queda prohibida la retirada, possessió, transport i ús de restes de posidònia morta. S'exceptuen d'aquesta prohibició les pràctiques destinades a usos tradicionals i amb mètodes manuals.
3. A les platges naturals amb serveis es podrà autoritzar la retirada, possessió, transport i ús de restes de posidònia morta sempre d'acord amb les bones pràctiques previstes a l'annex 2 d'aquest Decret. No cal autorització per dur a terme aquelles pràctiques destinades a usos tradicionals i amb mètodes manuals. En la resta de casos l'autorització podrà determinar el mètode i les zones d'extracció d'acord amb les característiques ambientals i geomorfològiques del lloc. A aquestes platges es podrà dur a terme la reposició durant la tardor de la posidònia retirada, sempre sota criteris tècnics i científics.

4. A les platges urbanes es permet, per raons de caràcter socioeconòmic de primer ordre, la retirada, possessió, transport i ús de restes de posidònia morta, que es farà d'acord amb el manual de bones pràctiques previst a l'annex 2.
5. L'òrgan competent per emetre l'autorització administrativa és la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. En el cas d'ajuntaments que gestionen més d'una platja l'autorització podrà ser unificada.
6. En el cas que l'entitat autoritzada encarregui la retirada a una empresa o entitat, està obligada a incloure en els plecs o document corresponent les recomanacions del manual de bones pràctiques relacionades a l'annex 2.

Article 7

Regulació del fondeig d'embarcacions

1. Queda prohibit el fondeig d'embarcacions sobre praderes de posidònia, llevat de casos degudament autoritzats com treballs científics o de gestió d'àrees protegides.
2. En el cas que hi hagi praderes de posidònia properes queda prohibit que la cadena o altres elements del fondeig les puguin afectar.
3. A les zones habilitades amb camps de boies el fondeig d'embarcacions s'haurà de fer emprant aquest mecanisme i, en cap cas, de forma directa sobre la praderia de posidònia, o les zones d'arena incloses en el camp de boies.
4. Preferentment les boies es retiraran quan no siguin necessàries fora de temporada.
5. Es considerarà circumstància agreujant el cas de buidatge de sentines o abocament de residus a l'interior d'un camp de boies.
6. Les previsions d'aquest article quedaran sense efecte en casos d'emergència.

Article 8

Autorització d'instal·lacions de fondejos fixos amb boies ecològiques

1. L'òrgan substantiu, a instàncies del promotor del projecte, podrà autoritzar la instal·lació de fondejos ecològics sobre fons de posidònia, bé siguin boies unitàries o camps de boies, sempre que es compleixin les prescripcions contemplades a

l'article 8.4 d'aquest Decret. Si hi ha fons d'arena, la instal·lació dels fondejos es farà preferentment sobre aquests.

2. Les embarcacions que necessiten fondejos professionals sobre praderes de posidònia han de fer ús de sistemes permanents de fondeig ecològic. Per la instal·lació d'aquests sistemes de fondeig permanents, el titular de l'activitat haurà de sol·licitar autorització administrativa davant l'administració competent en matèria de costes.
3. D'acord amb el previst en els dos apartats anteriors, per a l'emissió de l'autorització administrativa per a fondejos que es trobin dins espais de rellevància ambiental s'haurà de requerir informe favorable de l'òrgan gestor de l'espai, segons el que disposen els articles 21 i 39 de la Llei 5/2005, segons correspongui.
4. Per a l'autorització d'aquestes instal·lacions fora dels espais de rellevància ambiental, els sistemes o mètodes de fondeig han de ser ecològic, amb disseny que eviti que l'element de tracció pugui destruir les plantes de posidònia i amb elements de fixació adequats al substrat (tacs químics en roca, pes mort de formigó o ancoratge tipus hèlix, "*manta-ray*" o similar per arena). En el cas que la instal·lació s'hagi de fer propera a una praderia de posidònia s'haurà de disposar d'una boia intermèdia per a que la cadena no pugui entrar en contacte amb ella i generar-li un impacte.
5. L'autorització per a la instal·lació de camps de boies dins les praderes catalogades com a A Restaurar requerirà d'un informe tècnic de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca el qual determinarà la seva localització i delimitació òptima d'acord al principi de conservació.
6. No es podran habilitar camps de boies a les praderes qualificades com a d'Alt Valor.
7. La instal·lació de boies ecològiques unitàries o camps de boies ecològiques dins espais de rellevància ambiental promoguts per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca es considera que tenen relació directa amb la gestió del lloc Xarxa Natura 2000.
8. L'òrgan substantiu ha de comunicar a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca les autoritzacions emeses.

Article 9

Comitè Posidònia

1. Es crea un comitè assessor permanent de caràcter consultiu, adscrit a la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat, denominat Comitè Posidònia, que té per objecte:
 - Proposar els criteris que permetin avaluar els plans i projectes de l'administració relacionats amb les praderies de posidònia.
 - Avaluar periòdicament l'estat de conservació de les praderies de posidònia de les Illes Balears, i fer el seguiment del pla previst a l'article 10 d'aquest Decret.
 - Promoure mesures administratives o de gestió que millorin l'estat de conservació dels alguers.
 - Valorar les mesures de difusió i sensibilització.

2. El Comitè Posidònia estarà integrat pels membres següents:
 - a. El titular de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, que hi exerceix com a president, el qual podrà delegar en el titular de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
 - b. Tres representants de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat adscrits als serveis de protecció d'espècies, planificació i espais naturals.
 - c. Un representant de la Direcció General de Pesca.
 - d. Un representant de la Direcció General de Recursos Hídrics.
 - e. Un representant de la Direcció General d'Ordenació del Territori.
 - f. Un representant de la Direcció General de Ports.
 - g. Un representant de la Demarcació de Costes.
 - h. Un representant de les capitanies marítimes.
 - i. Un representant del Consell Insular de Mallorca.

- j. Un representant del Consell Insular de Eivissa.
 - k. Un representant del Consell Insular de Menorca.
 - l. Un representant del Consell Insular de Formentera.
 - m. Un representant de l'IMEDEA.
 - n. Un representant del SOCIB.
 - o. Un representant de la Universitat de les Illes Balears.
 - p. Un representant de l'IEO.
 - q. Dos representants de les ONGs dedicades a conservació de la natura.
 - r. Dos representants del sector de la navegació de lleure.
 - s. Un representant de les confraries de pescadors.
3. El president del Comitè designarà un secretari, que serà personal funcionari, i podrà convidar a les sessions els experts en les matèries que s'incloguin a l'ordre del dia que consideri oportú.
 4. El Comitè Posidònia es reunirà com a mínim una vegada cada sis mesos, i els seus acords seran publicats per mitjans telemàtics.

Article 10

Seguiment

El Govern, a través de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, impulsarà un pla de seguiment de l'estat general del les praderes, amb especial atenció a les d'Alt valor, A Restaurar, i les incloses en espais de rellevància ambiental.

Article 11

Difusió i sensibilització

1. La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca ha d'impulsar o col·laborar amb campanyes d'informació i sensibilització sobre els valors ecològics i patrimonials de la posidònia i de bones pràctiques per a la conservació dels alguers.

2. La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca podrà acreditar com a informadors voluntaris per a la posidònia les persones que contribueixin a la salvaguarda dels alguers, en les condicions que s'estableixin.

Article 12

Fons Posidònia

1. Es crea un fons, denominat Fons Posidònia, que es nodrirà de les aportacions que faci la CAIB, altres administracions, empreses, associacions i altres, així com de les mesures compensatòries d'actuacions que afectin a l'hàbitat i espècie.
2. La seva gestió correspon a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, directament o a través de l'ens instrumental que sigui pertinent.
3. El seus objectius principals són contribuir al finançament d'accions per desenvolupar aquest decret, i en particular:
 - Seguiment de l'estat de conservació de els alguers.
 - Reforç de les mesures de vigilància.
 - Mesures per a l'ordenació del fondeig.
 - Recolzament d'accions d'eliminació d'impactes i restauració.
 - Accions concretes encaminades a la restauració dels alguers catalogats com a alguers a restaurar.
 - Iniciatives de divulgació que afavoreixin el coneixement i la sensibilització social per la conservació dels alguers i de la espècie.
 - Altres accions i objectius complementaris que contribueixin a la defensa i sostenibilitat dels alguers i de l'espècie.
4. Anualment, oït el Comitè Posidònia, el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca determinarà les inversions i despeses a realitzar amb càrrec al Fons Posidònia.

Article 13

Vigilància

Les funcions de vigilància, inspecció i control del que queda establert en el present Decret corresponen a les administracions competents en les matèries que s'hi regulen: ambientals, litorals i marines. Qualsevol agent de l'autoritat en matèria ambiental, litoral o marina vetllarà pel compliment d'aquesta norma.

Article 14

Règim sancionador

1. Les accions o omissions que infringeixin les disposicions d'aquest Decret es sancionaran d'acord amb el títol VI de la Llei 42/2007 o el títol VII de la Llei 5/2005, segons correspongui.

L' incompliment de les autoritzacions atorgades en el marc d'aquest Decret o les conductes dutes a terme sense autorització quan aquesta és preceptiva, es considera una vulneració d'aquest Decret als efectes del que preveuen els articles 50.2, 51 a i 52 c de la Llei 5/2005.

2. Als efectes de l'article 7.1 d'aquest Decret, s'exonerarà de responsabilitat sempre que la praderia no sigui visible, no estigui senyalitzada i no existeixi cartografia oficial a disposició física o telemàtica del patró de l'embarcació.
3. Es consideren infraccions lleus els incompliments acreditats d'aquesta norma, amb independència de la demostració efectiva de danys materials a l'espècie.
4. Es consideren infraccions greus els incompliments acreditats que suposin la destrucció d'una superfície superior al metre quadrat de praderia, i inferior als deu.
5. Es consideren molt greus els incompliments acreditats que suposin la destrucció de més de deu metres quadrats de praderia.
6. Per a la graduació de les sancions s'aplicaran els criteris prevists a l'article 81.2 de la Llei 42/2007 i 55 de la Llei 5/2005.

Disposició addicional primera

Competències de l'Administració General de l'Estat en la protecció de la posidònia

La protecció específica de *Posidonia oceanica* regulada en aquest Decret s'ha d'entendre sense detriment de les competències generals de l'Administració general de l'Estat.

Disposició addicional segona **Espais naturals protegits i Xarxa Natura 2000**

La protecció específica de *Posidonia oceanica* en espais naturals protegits o en els espais de la Xarxa Natura 2000 es regeix per la normativa corresponent en cada cas, inclosa en els seus plans respectius, en tot allò que sigui més proteccionista que el que queda establert en aquest Decret. En tot cas, les previsions d'aquest Decret s'hi aplicaran subsidiàriament.

Així mateix, aquest Decret s'aplicarà en aquells espais naturals protegits o espais de la Xarxa Natura 2000 que no disposin d'instruments de planificació. En tot cas, els instruments de planificació d'aquests espais, que disposin d'àmbit marí, han de regular específicament el fondeig.

Disposició addicional tercera **Manual administratiu**

La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca redactarà un manual administratiu per a la bona gestió de posidònia, que determinarà els criteris amb que s'elaboraran informes tècnics, els procediments d'autorització d'usos en els distints tipus d'espais, les atribucions de cada administració i altres aspectes relatius a la conservació de l'espècie i de l'hàbitat, per tal d'aconseguir una unificació de criteris de les distintes administracions amb intervencions sobre l'espècie.

Disposició transitòria primera **Emissaris o instal·lacions sobre fons de posidònia**

1. Per a les autoritzacions d'abocaments a la mar per conducció submarina o emissari submarí, l'administració ambiental, en el marc de la tramitació d'aquelles, s'ha de pronunciar específicament sobre l'afecció a l'estat de conservació de la posidònia.
2. Els titulars d'autoritzacions d'abocament a la mar per conducció o emissari submarí, han de remetre anualment a la direcció general competent en matèria de protecció del medi natural els resultats dels controls de seguiment prevists a l'autorització.

3. En cas que dels resultats d'aquests controls i els resultats del programa de seguiment previst a l'article 10, es pugui inferir una afecció a la praderia de posidònia provinent d'un abocament, la direcció general competent en matèria de protecció del medi natural pot requerir el titular de l'abocament que efectui les millores necessàries en el tractament de l'efluent per tal de minimitzar el seu impacte.
4. Els titulars d'abocaments que actualment es troben en procés d'autorització queden subjectes a les previsions anteriors en el moment en que obtinguin l'autorització.

Disposició transitòria segona

Zones de ports i de servei portuari

1. La utilització de les aigües portuàries es regeix pel que estableix la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears i la normativa que la desplega.
2. En els recintes i zones de servei portuàries on existeixin praderies de posidònia, els titulars de la seva gestió han d'incorporar en la seva planificació, en el termini d'un any, un pla de conservació de la posidònia o bé mesures de compensació, respecte la qual s'hi ha de pronunciar preceptivament la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

Disposició transitòria tercera

Fondeig provisional a les praderies A restaurar

Mentrestant no disposin de instal·lacions de boies ecològiques, a els alguers designats A restaurar es podrà fondejar únicament a les zones d'arena.

Disposició transitòria quarta

Cartografia de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears

Per a l'aplicació del que estableix aquest Decret es tindrà en compte la millor cartografia disponible.

Mentre la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca no tengui elaborada la cartografia a la que es refereix l'article 3.1 d'aquest Decret, la referència cartogràfica a disposició és la que es preveu a l'annex 3.

Disposició final primera
Desplegament i habilitació

1. Es faculta la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient Agricultura i Pesca per dictar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Decret.
2. Es faculta la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient Agricultura i Pesca per modificar mitjançant resolució l'annex 3 d'aquest Decret, als efectes del que preveu la disposició transitòria quarta.

Disposició final segona
Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver estat publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, de 2017

El conseller

La presidenta

Vicenç Vidal i Matas

Francina Armengol i Socias

ANNEX 1
ALGUERS D'ALT VALOR I ALGUERS A RESTAURAR

1. Esculls barrera o altines de posidònia que es declaren d'Alt Valor

- 1.1. Addaia (Menorca)
- 1.2. Alcanada (Mallorca)
- 1.3. Boca de s'Estany des Peix (Formentera)
- 1.4. Cala de Sa Torreta (Menorca)
- 1.5. Es Pujols (Formentera)
- 1.6. Es Tamarells (Menorca)
- 1.7. L'Olló (Cabrera)
- 1.8. La Xanga (Eivissa)
- 1.9. Porroig (altina) (Eivissa)
- 1.10. Sa Torreta de S'Espalmador (Formentera)
- 1.11. Sanitja (Menorca)
- 1.12. Talamanca (Eivissa)

2. Alguers que es declaren A Restaurar

- 2.1. Benirràs (Eivissa)
- 2.2. Cala Bassa (Eivissa)
- 2.3. Cala Blava (Mallorca)
- 2.4. Cala d'Hort (Eivissa)
- 2.5. Cala Salada (Eivissa)
- 2.6. Cala Vedella (Eivissa)
- 2.7. Caló de s'Oli (Formentera)
- 2.8. Es Xarco (Eivissa)
- 2.9. Espalmador (Formentera)
- 2.10. Formentor (Mallorca)
- 2.11. Fornells (Menorca)
- 2.12. Talamanca (Eivissa)
- 2.13. Illa d'en Colom - es Tamarells (Menorca)
- 2.14. Illa de l'Aire (Menorca)
- 2.15. Porroig (Eivissa)
- 2.16. Portalls Vells - El Mago (Mallorca)
- 2.17. Portinatx (Eivissa)
- 2.18. Sa Foradada (Mallorca)
- 2.19. Sant Elm (Mallorca)
- 2.20. Ses Salines (Eivissa)
- 2.21. Tagomago (Eivissa)
- 2.22. Zona del Bosc Marí *Red Eléctrica de España* (Mallorca)
- 2.23. Es Caló (Mallorca)

ANNEX 2

BONES PRÀCTIQUES DE RETIRADA DE RESTES MORTES DE POSIDÒNIA

Les restes de posidònia acumulades al litoral tenen una funció positiva en la conservació de les platges i la generació de sediments dunars. En conseqüència, s'han de gestionar, en els casos que sigui procedent, i atesa la protecció legal de les restes d'espècies protegides prevista en la Llei 42/2007, de manera que afectin el mínim possible els ecosistemes litorals i els dipòsits sedimentaris de platja i duna. En l'estat actual dels coneixements tècnics en la matèria, i ateses les consideracions socioeconòmiques, s'estableixen els punts següents, amb caràcter de mínims, per assegurar la qualitat d'aquesta gestió:

1. Època: les restes de posidònia no es poden retirar entre els dies 31 d'octubre i 15 de març en sectors de les platges urbanes, i entre els dies 30 de setembre i 1 de maig en platges naturals amb serveis.
2. Previsió meteorològica: les restes de posidònia no es poden retirar quan hi hagi temporal o previsió meteorològica de temporal.
3. Maquinària:
 - La maquinària utilitzada ha d'afectar mínimament el substrat físic. Preferentment, ha d'estar proveïda de pinces; en el cas que s'utilitzin pales o culleres, aquestes han de disposar d'una base perforada, amb més del 50 % de permeabilitat, que permeti l'evacuació d'arena i aigua. Es proscriuen les màquines de cadenes.
 - La maquinària ha de treballar sobre la platja, accedir-hi sobre vials existents i evitar afectar el perfil de l'arena, excepte en els casos de restauració de perfils sota un control tècnic competent.
4. Retirada:
 - La posidònia s'ha de retirar de manera que no inclogui una quantitat apreciable d'arena, fins i tot si això implica el rentatge a la mar de les restes retirades o la necessitat de mantenir una fracció de la posidònia present.
 - Les operacions de retirada no han d'afectar la vegetació natural ni els sistemes dunars. Per a això, s'ha de mantenir una distància mínima de seguretat de 3 metres respecte de les zones amb vegetació natural.

5. Deposició: les àrees de deposició de la posidònia retirada han de quedar fora de les zones dunars amb vegetació natural, excepte en casos d'actuacions de restauració, dissenyats i aplicats sota el control tècnic d'una Administració pública, o autorització de la Demarcació de Costes.
6. Es considera prioritari no retirar les restes de posidònia de les platges naturals en recessió. En qualsevol cas, s'han de respectar les bermes de posidònia de les zones més exposades als temporals. Com a criteri general, en les platges en recessió, per protegir l'arena, s'ha de restituir l'alga retirada, de manera parcial o completa, abans del 15 d'octubre següent a l'època de retirada. En conseqüència, les restes retirades i acumulades no es poden barrejar amb restes d'altra naturalesa procedents de la neteja de brossa.
7. Personal: el personal que intervingui en la retirada de les restes de posidònia ha de disposar de la informació que preveu aquest document, i haver assistit a una sessió formativa específica per aquesta tasca. Amb aquesta finalitat, els responsables de la retirada poden sol·licitar la col·laboració de la conselleria competent en matèria de medi ambient.
8. Responsabilitat: la retirada d'alga s'ha d'efectuar sota la responsabilitat de l'ajuntament respectiu, directament o mitjançant el concessionari de serveis de la platja, supervisat per la Demarcació de Costes a les Illes Balears i la conselleria competent en matèria de medi ambient.
9. Informació i sensibilització ambiental: els concessionaris o administracions competents especialment els ajuntaments han de promoure actuacions de sensibilització sobre els valors ambientals de la posidònia i les seves restes dins la dinàmica de les platges de les Illes Balears.

ANNEX 3
FONTS DISPONIBLES DE CARTOGRAFIA

- <http://www.mapama.gob.es/es/costas/temas/proteccion-costa/ecocartografias/ecocartografia-baleares.aspx>
- http://lifeposidonia.caib.es/user/index_ct.htm
- http://dgrechid.caib.es/www/ajuda_fondeig/visor/ca.html